

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 74.310 van 17 juni 1998
in de zaak A. 40.992/X-6977.**

In zake : Josée HENDRICKX,
die woonplaats kiest bij
Advocaat G. VAN DEN EYNDE,
kantoor houdende te 2440 GEEL,
Diestseweg 155

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse Executieve, thans de Vlaamse
regering.

D E R A A D V A N S T A T E, X e K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Josée HENDRICKX op 17 juli 1989 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van het besluit van 4 april 1989 van de Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting houdende, eensdeels, inwilliging van het beroep dat de gemachtigde ambtenaar heeft ingesteld tegen de beslissing van 30 juni 1988 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen waarbij haar de bouwvergunning werd verleend voor het renoveren van een hoofdgebouw en de heropbouw van het bijgebouw aan de Grimstedestraat 60 te Turnhout, anderdeels, vernietiging van laatstgenoemde beslissing;

Gezien de toelichtende memorie;

Gezien de memorie van antwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur
G. DEBERSAQUES;

Gelet op de beschikking van 14 oktober 1996 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 7 mei 1998 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 10 juni 1998;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M. VRINTS;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat C. DE GANCK die, loco Advocaat G. VAN DEN EYNDE verschijnt voor verzoekster, en van Advocaat A. LINGIER die, loco Advocaat J. CLAES verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord Adjunct-auditeur L. VERMEIRE, daartoe gemachtigd bij beslissing van de Auditeur-generaal van 26 mei 1997 in zijn eensluidend advies;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de memorie van antwoord te laat werd ingediend; dat zij uit de debatten wordt geweerd;

Overwegende dat het enig middel luidt als volgt :

"Verzoekster stelt dat het bestreden besluit is genomen met schending van artikel 55 paragraaf 2, vijfde lid van de wet houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw :

De verwerende partij heeft verzuimd tijdig op het beroep van de gemachtigde ambtenaar te beslissen, en alleszins deze beslissing laattijdig aan verzoekster laten kennen.

(...) In hoofddorde verwijst verzoekster als aanvangsdatum van de termijn van dertig dagen naar haar rappelbrief dd. 14/10/88, door verwerende partij ontvangen op 17/10/88.

Verzoekster is formeel dat de bijgebrachte brief bij voormelde zending was gevoegd.

(...) Ondergeschikt en alleszins dient als uiterlijke aanvangsdatum de zending van 26/12/88 te worden genomen, welke zending onbetwist door verwerende partij is ontvangen.

Bij voormelde zending wordt, met verwijzing naar de referte van het dossier, in klare en duidelijke termen om een beslissing verzocht.

Bovendien werd bij dit schrijven, nogmaals, de herinneringsbrief van 14 oktober 1988 gevoegd, waarin, weerom, ondubbelzinnig om een beslissing werd verzocht, met expliciete verwijzing naar de vanaf dan lopende termijn.

In elke hypothese is het ministerieel besluit van 4 april 1989, ter kennis gebracht bij brief dd. 23/5/89, dan ook laattijdig genomen en laattijdig ter kennis gebracht van verzoekster.

Verwerende partij had ofwel tijdig haar beslissing dienen ter kennis te brengen, binnen de dertig dagen vanaf afgifte ter post van de rappelbrief (de eerste zoniet en ondergeschikt minstens de tweede rappelbrief), ofwel na verstrijken van de termijn dienen vast te stellen dat het beroep zonder voorwerp was geworden";

Overwegende dat artikel 55, § 2, vierde en vijfde lid, van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw bepaalt :

"Van de beslissing van de Koning wordt aan de partijen kennis gegeven binnen zestig dagen na afgifte bij de post van de aangetekende zending die het beroep bevat. Ingeval de partijen worden gehoord, wordt de termijn met vijftien dagen verlengd. Bij gebreke kan de aanvrager de zaak bij aangetekende brief aan de Minister rappelleren.

Heeft de aanvrager geen beslissing ontvangen bij het verstrijken van een nieuwe termijn van dertig dagen met ingang van de dag waarop de rappelbrief ter post is afgegeven, dan mag hij zonder verdere formaliteit overgaan tot het uitvoeren van het werk of het verrichten van de handelingen, mits hij zich gedraagt naar de aanwijzingen van het

dossier dat hij heeft ingediend, naar de wetten en de verordeningen, met name naar de voorschriften van de goedgekeurde plannen van aanleg, alsmede naar de bepalingen van de verkavelingsvergunning; is het beroep door het college of de gemachtigde ambtenaar ingesteld, dan mag de aanvrager overgaan tot het uitvoeren van het werk of het verrichten van de handelingen, mits hij zich gedraagt naar de beslissing van de bestendige deputatie";

Overwegende dat bij beslissing van 30 juni 1988 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen aan verzoekster de bouwvergunning werd verleend voor de renovatie van een hoofdgebouw en de herbouw van een bijgebouw op een perceel gelegen te Turnhout, Grimstedestraat 60, kadastraal bekend Sectie N, nr. 40c²; dat de gemachtigde ambtenaar hoger beroep heeft ingesteld; dat zijn beroepsschrift de datum 16 augustus 1988 vermeldt; dat het bewijs van de afgifte ter post van de aangetekende zending niet in het administratief dossier berust; dat verzoekster, blijkens een afgiftebewijs van een aangetekende zending, op 14 oktober 1988 een brief heeft gestuurd aan de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden; dat volgens een brief van 23 december 1988 van de verwerende partij zich in de omslag van deze brief enkel 10 foto's met de vermelding van een kadastraal perceel bevonden; dat volgens verzoekster in de omslag de bij artikel 55 bedoelde herinneringsbrief stak, welke luidt als volgt :

"Mag ik U vragen, Geachte Heer Minister, Geachte Heer Directeur Generaal, het besluit van de Bestendige Deputatie van de Provincieraad in zitting van 30 juni 1988 R0/607/8525/CP te willen volgen en te bekrachtigen.

Voormeld bouwberoep is immers bedoeld om de ingestorte achterbouw van de woning Grimstedestraat 60 te Turnhout te herbouwen, zodat de woning terug kan beschikken over het minimum aan hygiëne en comfort, met name keuken en badkamer.

Indien het U niet past, Geachte Heer Minister, Geachte Heer Directeur Generaal, een besluit te treffen, aangaande deze zeer lange procedureslag, die me financieel zwaar tegenzit, dubbele huishuur,

investering, afbetaling, zal ik deze termijn van 30 dagen eerbiedigen.

Na deze termijn zal ik me houden aan de beslissing van de Bestendige Deputatie en overgaan tot het uitvoeren van de bouwwerken.

(...)

in bijlage foto's woning voor en na onderhoudswerken";

dat op 9 december 1988 het stadsbestuur van Turnhout aan het hoofdbestuur heeft gevraagd het dossier terug te willen zenden omdat "ingevolge de bepalingen van artikel 55, § 2, van de wet op de stedenbouw mevrouw HENDRICKX thans kan overgaan tot uitvoeren van de werken aangezien zij geen beslissing mocht ontvangen"; dat daarop het hoofdbestuur op 23 december 1988 aan verzoekster heeft geschreven wat volgt :

"In antwoord op het schrijven van 9 december 1988 uitgaande van de Stad Turnhout deel ik U mede dat na onderzoek van desbetreffende zaak kan worden gesteld dat een op 14 oktober 1988 aangetekende zending aan de Heer Gemeenschapsminister van Binnenlandse Zaken (tav De Heer Directeur-Generaal), Belliardstraat 18, 1040 Brussel werd verzonden. De inhoud van deze brief betreft enkel copies van 10 foto's van een constructie, vóór en na de uitvoering van herwaarderingswerken. Geen rappelbrief noch een begeleidend schrijven, noch enig welke referte van het dossier -enkel de melding van een kadastraal nummer van het perceel- is bij deze zending van 14 oktober gevoegd. Evenmin wordt op de omslag van de zending die de foto's bevatte melding van de afzender en adres hiervan gemaakt. Deze zending kan dan ook niet worden gesitueerd en bij Uw dossier worden gevoegd. Uit deze zending kon allerm minst worden opgemaakt dat het om een rappelbrief ging. Bovendien moet er worden op gewezen dat deze zending die door U ten onrechte als een rappelbrief wordt voorgeschoven niet conform de termijnen zoals voorzien in het artikel 55 is verzonden. Volgens artikel 55, § 2, alinea 4, wordt van de beslissing van de Koning aan de partijen kennis gegeven binnen zestig dagen na de afgifte bij de post van de aangetekende zending die het beroep bevat. Welnu, de gemachtigde ambtenaar stelt op 16 augustus 1988 beroep in. Het recht op herinneren gaat in op de 61ste dag na deze datum, ingeval belanghebbenden niet gevraagd hebben gehoord te worden, wat hier het geval is.

Die periode van zestig dagen verloopt op 14 oktober 1988 en pas op 13 oktober 1988 kan geldig worden gerappelleerd. (cfr. Raad van State arrest

nr. 19.689 van 8/6/1979, inzake de gemeente WATERLOO, arrest nr. 23.596 van 9/2/1982 inzake SUENENS H.). De aangetekende zending die zoals reeds voordien gezegd door U ten onrechte wordt voorgesteld als een rap-pelbrief kan dus om bovenvernoemde redenen niet het door U gewenst effect hebben van artikel 55. Het feit dat U inmiddels tot de werken overging plaatst U in een wederrechtelijke toestand";

dat verzoekster hierop bij aangetekende brief van 17 december 1988 heeft geantwoord wat volgt :

"Uw brief van 23.12.1988 weerhield gans mijn aandacht.

Gans deze procedure, vanaf het begin, augustus 1987 tot heden, heb ik steeds nauwlettend en stipt deze procedure en administratieve handelingen nageleefd.

Gezien de belangrijkheid dezer, heb ik zoals bij vroegere verzendingen steeds met de grootste zorg gehandeld. Het is me een raadsel zo deze aangetekende zending van 14 oktober onvolledig zou zijn, niettemin hierbij ingesloten een copie van de herinnerings-brief.

Cronologisch dit :

Op 30 juni 1988 willigde de Bestendige Deputatie voormeld bouwberoep in.

Op 16 augustus 1988 tekende de Gevolmachtigde Ambtenaar beroep in bij de Vlaamse Executieve.

Zestig dagen lang wachtte ik op een beslissing, kontakteeerde verschillende personaliteiten, vroeg advies en hulp.

Zo werd er o.a. geadviseerd een herinneringsbrief te versturen na 60 dagen.

Welnu, op 14 oktober 1988 mocht ik 's morgens en 's namiddags geen beslissing ontvangen van de Vlaamse Executieve, vandaar dat ik in de loop van de namiddag een herinneringsbrief verstuurde, die U op 17 oktober toekwam.

Ook al verstuurde ik deze brief op 15 oktober 1988 ook deze zou U toekomen op 17 oktober 1988.

Nadien wachtte ik meer dan dertig dagen, informeerde het Gemeentebestuur der Stad Turnhout, zie bijlage, en startte uiteindelijk de werken me houdend aan de beslissing van de Bestendige Deputatie van de Provincieraad.

Afgezien van de investering, de financiële en persoonlijke moeilijkheden die ik het afgelopen jaar heb doorstaan, dacht ik dat 'recht' zegevierde.

Groot is nu mijn ontgoocheling, nu U mij mededeelt dat ik me in een wederrechtelijke toestand bevind.

Ten einde raad vraag ik U, een beslissing te nemen aangaande deze procedureslag.

(...)

in bijlage :

- herinneringsbrief dd 14 oktober 1988
(...)"

dat het hoofdbestuur hierop op 6 januari 1989 heeft geantwoord :

"(...)

Bij de opening van de aangetekende zending van 14 oktober 1988 werd door de bevoegde ambtenaar op passende wijze vastgesteld dat kwestieuze omslag enkel 3 bladzijden copies -10 foto's van een konstruktie, twee met de vermelding 'voor' en één met de vermelding 'na' de 'herwaarderingswerken'- en een papier van hetzelfde formaat bevatte, dit laatste met als enige vermelding 'Foto's Sie N nr. 40C2'.

Bovendien werd op de omslag geen naam of adres vermeld.

Dergelijke niet te situeren aangetekende zendingen worden door bovengenoemde bevoegde ambtenaar bijgehouden, tot wanneer er in een volgend schrijven wordt naar verwezen.

In huidig geval was dit het schrijven van 9 december 1988 uitgaande van de stad Turnhout.

U begrijpt dat op een dergelijk aangetekend schrijven waarbij bovendien nog de substantiële voorschriften inzake termijnen niet werden gerespekteerd in geen enkel opzicht kan gesteund worden en derhalve gesuggereerde rechtsgevolgen geen toepassing kunnen vinden.

(...)"

dat daarop de bestreden beslissing werd genomen; dat zij verwijst naar "het beroep van 16 augustus 1988 van de gemachtigde ambtenaar tegen de beslissing van de bestendige deputatie" en overweegt "dat de betekening van de beslissing (van de bestendige deputatie) gebeurde op 27 juli 1988 (,) dat het beroep van de gemachtigde ambtenaar ingesteld werd binnen dertig dagen na de ontvangst van de beslissing (,) dat het dienvolgens ontvankelijk is" en voorts het beroep van de gemachtigde ambtenaar inwilligt en de beslissing van 30 juni 1988 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen houdende de toekenning van de bouwvergunning vernietigt;

Overwegende dat de verwerende partij het bewijs van haar stelling niet voorlegt; dat uit geen

enkel stuk blijkt wat zij in de gevoerde briefwisseling beweert, te weten dat "bij de opening van de aangetekende zending van 14 oktober 1988 (...) door de bevoegde ambtenaar op passende wijze (werd) vastgesteld dat kwestieuze omslag enkel 3 bladzijden copies -10 foto's van een konstruktie, twee met de vermelding 'voor' en één met de vermelding 'na' de 'herwaarderingswerken'- en een papier van hetzelfde formaat bevatte, dit laatste met als enige vermelding 'Foto's Sie N nr. 40C2' (,dat) bovendien (...) op de omslag geen naam of adres (werd) vermeld (en dat) dergelijke niet te situeren aangetekende zendingen (...) door bovengenoemde bevoegde ambtenaar (worden) bijgehouden"; dat immers de vaststellingen van de betrokken ambtenaar ontbreken, meer nog, de door deze ambtenaar geopende omslag van de aangetekende zending niet bij het dossier is gevoegd; dat moet worden aangenomen dat de op 14 oktober 1988 aan de verwerende partij verzonden zending de herinneringsbrief bevatte waarvan verzoekster de doorslag voorlegt;

Overwegende dat het bewijs van de afgifte ter post van het beroep van de gemachtigde ambtenaar door de verwerende partij niet wordt voorgelegd; dat derhalve noch de bewering noch de vermelding dat diens beroep 16 augustus 1988 dagtekent, aan verzoekster kan worden tegengeworpen; dat moet worden aangenomen dat verzoekster de rappelbrief tijdig heeft verstuurd;

Overwegende dat verzoekster de zaak geldig heeft gerappelleerd; dat het bestreden besluit meer dan dertig dagen later werd vastgesteld; dat het middel gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van 4 april 1989 van de Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting houdende, eensdeels, inwilliging van het beroep dat de gemachtigde ambtenaar heeft ingesteld tegen de beslissing van 30 juni 1988 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen waarbij aan Josée HENDRICKX de bouwvergunning werd verleend voor het renoveren van een hoofdgebouw en de heropbouw van het bijgebouw aan de Grimstedestraat 60 te Turnhout, anderdeels, vernietiging van laatstgenoemde beslissing.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op zeventien juni 1900 achtennegentig, door de Xe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M. VRINTS,	kamervoorzitter,
de HH.	J. BOVIN,	staatsraad,
	D. MOONS,	staatsraad,
Mevr.	A. EYLENBOSCH,	toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. EYLENBOSCH.

M. VRINTS.